

Het hoorrecht

De stem van de leerling in het
ontwikkelingsperspectief

Hoorrecht leerling OPP

Hoorrecht: de stem van de leerling in het ontwikkelingsperspectief

Vanaf **1 augustus 2025** hebben alle leerlingen met een **ontwikkelingsperspectief (OPP)** officieel **hoorrecht**. Dat betekent dat scholen verplicht zijn leerlingen te betrekken bij hun OPP en hen in de gelegenheid te stellen om hun mening te geven over de inhoud, de doelen en de ondersteuning die zij krijgen.

De wet is onderdeel van de **Wet versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs** en heeft als doel de stem van de leerling structureel te verankeren in het onderwijsproces.

Waarom hoorrecht?

Het hoorrecht versterkt de positie van leerlingen en maakt hun perspectief zichtbaar. Door leerlingen actief te betrekken bij beslissingen over hun leerroute en ondersteuning, groeit hun eigenaarschap en motivatie. Ook helpt het scholen om beter aan te sluiten bij wat leerlingen écht nodig hebben.

Het gesprek over het OPP is niet alleen iets voor oudere leerlingen: **alle leerlingen met een OPP hebben hoorrecht**, dus ook kleuters en leerlingen met een communicatieve of verstandelijke beperking. De manier waarop het gesprek wordt gevoerd, wordt aangepast aan de leeftijd en mogelijkheden van de leerling.

Wat houdt het hoorrecht precies in?

Het hoorrecht betekent dat de school:

- de leerling in de gelegenheid stelt **mee te praten en mee te denken** over het OPP;
- dit doet **op drie vaste momenten**: bij het opstellen, bijstellen en evalueren van het OPP;
- de **inbreng van de leerling** beschrijft in het OPP of verwerkt in de verschillende onderdelen daarvan;
- laat zien **hoe de mening van de leerling** is meegenomen bij de beslissingen over ondersteuning en doelen.

Leerlingen mogen zelf kiezen **hoe** zij hun mening willen geven: in een gesprek, via een vragenlijst, met een tekening of filmpje, of met foto's van wat zij belangrijk vinden op school. Voor sommige leerlingen helpt het om visuele hulpmiddelen te gebruiken, zoals pictogrammen of gesprekskaarten.

Een letterlijk gespreksverslag is niet verplicht, maar mag wel. Als een leerling niet wil deelnemen aan het gesprek, kan worden volstaan met een aantekening

hierover in het OPP waaruit blijkt dat de school de leerling wel in de gelegenheid heeft gesteld, maar hij of zij hier geen gebruik van wenste te maken.

Wie gaat in gesprek met de leerling?

De wet schrijft niet voor wie het gesprek voert, zolang de leerling zijn of haar mening **vrijelijk en zonder druk** kan uiten. Dat kan een leerkracht, intern begeleider of een andere bekende volwassene zijn.

Belangrijk is dat de leerling goed weet wat het gesprek inhoudt en dat het gesprek echt over **hém** of **háár** gaat: wat lukt goed, wat is lastig, wat helpt, en wat heeft hij of zij nodig om zich verder te ontwikkelen.

De school kan ouders of een andere vertegenwoordiger betrekken bij het gesprek, maar ook dan blijft de leerling zelf het uitgangspunt. Bij oudere leerlingen is het wenselijk dat de vragen rechtstreeks aan hen worden gesteld.

Wat moet de school vastleggen?

De school moet kunnen **aantonen dat de leerling is gehoord**¹. Dat kan bijvoorbeeld door:

- een korte samenvatting van het gesprek op te nemen in het OPP;
 - de mening van de leerling in eigen woorden te verwerken in de doelen of onderwijsbehoeften;
 - een leerling zelf iets te laten tekenen of opschrijven.
-

Hoe ver gaat de inspraak van de leerling?

De leerling wordt gehoord, maar beslist niet zelf over het OPP. De school heeft de wettelijke zorgplicht om passend onderwijs te bieden en bepaalt wat haalbaar en uitvoerbaar is.

Het hoorrecht betekent dus niet dat alle wensen van leerlingen worden ingewilligd,

¹ Als een leerling geen gebruik wil maken van het hoorrecht, dient de school een aantekening te maken in het OPP waaruit blijkt dat de school de leerling wel in de gelegenheid heeft gesteld, maar hij of zij hier geen gebruik van wenste te maken.

Hoorrecht leerling OPP

maar wel dat ze **serieus worden meegenomen** in de besluitvorming. De Inspectie van het Onderwijs houdt hier toezicht op.

Privacy en veiligheid

In gesprekken kunnen leerlingen persoonlijke zaken delen. Scholen moeten daar zorgvuldig mee omgaan. Wat een leerling vertelt, wordt alleen vastgelegd als het relevant is voor de ondersteuning.

Het onderscheid tussen een vertrouwelijk mentorgesprek en een OPP-gesprek moet duidelijk zijn, zodat leerlingen zich veilig voelen om te praten.

De rol van het samenwerkingsverband

Samenwerkingsverbanden hebben geen formele rol in het hoorrecht, maar kunnen scholen **ondersteunen en adviseren**. Zo versterken we samen de stem van de leerling in het passend onderwijs.

Vooruitblik

Het hoorrecht geldt nu alleen voor leerlingen met een OPP, maar de verwachting is dat dit in de toekomst wordt uitgebreid naar **alle leerlingen**.

Zo groeit de schoolcultuur stap voor stap toe naar een onderwijspraktijk waarin iedere leerling een stem heeft in zijn eigen ontwikkeling.

Meer informatie

- [Informatie over Wet 'Versterking positie ouders en leerlingen' \(Steunpunt Passend Onderwijs\)](#)
- [Wet versterking positie ouders en leerlingen \(Ministerie van OCW\)](#)
- [Stem van de leerling – magazine VO](#)
- [Leraar24 – Met dit oudergesprek laat je de leerling floreren](#)

